

Nový předmět - pro kombinované (distanční) studium

Katedra

SPG

Garant předmětu

PhDr. Jana Swierkoszová

Název předmětu

Aspekty dyslexie dospělých

Anglický název předmětu

Aspects of dyslexia of adult age

Zkratka katedry/kód předmětu Kredity Forma výuky předmětu Semestr Typ ukončení

SPG/DASPE

kombinovaná

Letní

Kolokvium

Jazyk výuky

Čeština

Angličtina

Němčina

Polština

Francouzština

Jiný jazyk

Počet hodin kontaktní / distanční části studia

6 / 20

(hodiny/semestr)

Vyučující předmětu

PhDr. Jana Swierkoszová

Mgr.Bc.Gabriel Juchelka
Mgr.Kateřina Nikelová

Obsah předmětu

Obsah předmětu zahrnuje vývoj pojmu specifické poruchy učení (SPU) od jeho vzniku do současnosti s akcentem na dyslexii. Dyslexii považujeme za celoživotní handicap se zřetelnou symptomatologií od věku předškolního (rizika dyslexie) do dospělosti. Studenti se seznámí s enumerací SPU, s jejich diagnostikou, s vybranými metodami reedukace a terapie dyslexie. Na základě setkání s dospělými osobami s diagnostikovanou dyslexií, při posuzování případových studií a odborných zdrojů budeme mapovat projevy dospělých dyslektiků, které se promítají do jejich rodinného a profesního života, mohou komplikovat výchovu potomků. Zmíníme možnosti celoživotního vzdělávání a problémů v zaměstnání. Pozornost zaměříme na nové problémy související se studiem na středních školách, se státními maturitami, s diagnostikovanou dvojitou výjimečností - dyslexie u žáků nadaných a talentovaných.

Požadavky na studenta

Účast na seminářích 70%.

Dva záznamy analýz odborných zdrojů - případových studií osob s dyslexií.

Průběžné plnění vybraných korespondenčních úkolů.

Tvorby prezentací - příprava na kolokvium.

Přehled probírané látky

1. Obsah pojmu specifické poruchy učení a jeho vývoj u nás.
2. Klasifikace poruch učení, jejich charakteristika, sociální a emocionální rozměr.
3. Diagnostika a reedukace dyslexie - posílení diagnostických kompetencí učitele.
4. Rizika dyslexie v předškolním věku, projekce do věku školního.
5. Situace dospívajících s diagnostikovanou dyslexií.
6. Projevy dyslexie v dospělosti, psychosociální aspekty.
7. Moderní technologie při reedukaci dyslexie.

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

Tři záznamy analýz odborných zdrojů - případových studií osob s dyslexií v rozsahu dvě strany /jeden záznam.
Průběžné plnění vybraných korespondenčních úkolů.
Tvorby tří prezentací - příprava na kolokvium (6- 8 minut jedna prezentace).

Studijní literatura

Bogdanowicz, M. Portrety nie tylko sławnych osób z dysleksja. 1. vyd. Gdaňsk: Wydawnictwo Harmonia, 2008. ISBN 978-83-7134-254-7.
Kovářová, R. NADANÝ ŽÁK SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ. In ŠPECIFICKÉ PORUCHY UČENIA A SPRÁVANIA V KONTEXTE INKLUZÍVNEJ EDUKÁCIE. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta, Katedra speciálnej pedagogiky, 2008. ISBN 978-80-8068-801-1.
Krejčová, L. DEKLARACE ZA ÚČINNĚJŠÍ VYUŽITÍ KAPACITY DOSPĚLÝCH S DYSLEXIÍ V PRACOVNÍM PROCESU A V PRŮBĚHU JEJICH DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ. In INFORMACE ČESKÉ SPOLEČNOSTI „DYSLEXIE“ pro šk.rok 2009/2010. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2010. S.22 - 26. ISBN 978-80-7311-113-7.
Matějček, Z. Vývojové poruchy čtení. 1. vyd. Praha: SPN, 1972.
Michalová, Z. Specifické poruchy učení na druhém stupni ZŠ a na školách středních. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2001. ISBN 80-7311-000-8.
Nikelová, K., Swierkoszová, J. Příprava dětí a mladých lidí na vstup do samostatného života. Speciální vzdělávání. Projekt č. CZ.1.07/1.2.10/11.0006. Řešitel Ostravská univerzita v Ostravě. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě 2009.
Swierkoszová, J. NOTOVÁ DYSLEXIE. In SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA, 2006, roč. 16, č.3. Praha UK v Praze, Pedagogická fakulta, 2006. ISSN 1211-2720.
Swierkoszová, J. Specifické poruchy učení. Ostrava: OU v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2005, 2010. ISBN 80-7368-042-4.
Zelinková, O. Poruchy učení. 10. zcela přepracované a rozšířené vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-800-7.
Zelinková, O. Dyslexie v předškolním věku? 1.vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-321-5.
Zelinková, O. PROJEKT DYS-LEARN. In INFORMACE ČESKÉ SPOLEČNOSTI "DYSLEXIE" pro školní rok 2010/2011. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2010. ISBN 978-80-7311-117-5.
Swierkoszová, J. Aspekty dyslexie dospělých. Ostrava: OU v Ostravě, druhé vydání 2013. ISBN 978-80-7464-283-8.
Swierkoszová, J. (ed.) Nelehký život s dyslexií. Ostrava: OU v Ostravě, 2013. ISBN 978-80-7464-284-5.
Zelinková, O., Čedík, M. Mám dyslexii. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0349-0.

Další studijní pomůcky

--

Podmiňující předměty**Vylučující předměty**

V Ostravě dne 1.8.2013

PhDr. Jana Swierkoszová

jméno žadatele o zavedení předmětu do databáze IS Student

Předpoklady

Předpokladem úspěšného zvládnutí předmětu je orientace ve vývojové a sociální psychologii, pochopení problematiky speciální pedagogiky v obecné rovině.

Způsobilost

Student se orientuje ve složité problematice specifických poruch učení, rozpozná jejich rizika ve věku předškolním, projevy ve věku školním, u dospívajících a dospělých. Získá přehled o problémech, které ztěžují plnění studijních povinností, později se promítají do partnerského a rodinného života, vyskytují se při výkonu povolání. Bude schopen vymezit hlavní problémy dospělého jedince s dyslexií, postihnout škálu strategií sloužících k překonávání problémů studijních a souvisejících s povoláním. Vedle diagnostických kompetencí v rámci pedagogické diagnostiky bude schopen vytipovat "pozitivní aspekty" specifických poruch učení zaznamenaných dospělými s dyslexií a pomoci jim stanovit další životní strategie.

Vyučovací metody

Monologická (výklad, přednáška, instruktáž)
 Dialogická (diskuse, rozhovor, brainstorming)
 Metody práce s textem (učebnicí, knihou)
 Projekce (statická, dynamická)
 Prezentace (statická projekce)
 Metody dovednostně–praktické
 Skupinová a kooperativní výuka

Hodnotící metody

Průběžná analýza výkonů studenta
 Rozhovor
 Rozbor děl duševního charakteru (korespondenční úkol, prezentace, výukový list, seminární práce)
 Kolokvium

Časová náročnost

Kategorie studia	Hodin v semestru
Účast na výuce	6
Samostatné vypracování úkolů ze studijní opory	10
Samostudium	30
Prezentace (prací, projektů aj.)	2
Plnění průběžně zadávaných úkolů (včetně korespondenčních úkolů)	10
Studium odborného textu v českém jazyce	15
Studium pramenů	10
Příprava na zápočet	5
Konzultace s vyučujícím (včetně elektronické)	8
Domácí příprava na výuku	8